

แนวทางการกระจายวัคซีนนักเรียนด้วยระบบ VMI ปี 2561

จากการประชุม คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 10/2552 วันที่ 12 ตุลาคม 2552 มีมติเห็นชอบให้ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ รับผิดชอบการบริหารระบบการจัดหาและการกระจายวัคซีนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค (EPI) โดยผ่านระบบ VMI ขององค์การเภสัชกรรม ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2553 เป็นต้นไป และให้สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ประสานงานกับกรมควบคุมโรค ในการกำหนดหลักเกณฑ์ พัฒนาศักยภาพด้านวิชาการ และการกำกับติดตามประเมินผลการให้บริการ นั้น

ในปี 2560 มีการปรับปรุงแนวทางการให้วัคซีนแก่เด็กนักเรียนเพิ่มเติม ตามมติคณะอนุกรรมการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค โดยให้วัคซีน BCG, HB, dT, OPV, IPV, MR และ LAJE เพื่อเก็บตกในนักเรียน ชั้น ป.1 ที่ได้รับวัคซีนไม่ครบตามกำหนดปกติ การขยายการให้บริการวัคซีนเอชพีวี ในเด็กนักเรียนหญิงไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (ป.5) และวัคซีน dT ในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ป.6) และดำเนินงานต่อเนื่องตามแผนปฏิบัติงานโรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน ประจำปี 2561 ของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งได้กำหนดให้หน่วยบริการสาธารณสุข ต้องดำเนินการให้บริการวัคซีนเสริมสำหรับนักเรียนโดยเร็วในภาคการศึกษาที่ 1 ของปีการศึกษา เพื่อป้องกันการระบาดของโรค เมื่อมีเด็กมาเรียนร่วมกันเป็นจำนวนมาก อีกทั้งได้กำหนดให้หน่วยบริการสาธารณสุข ให้บริการวัคซีนนักเรียน ภายในเดือน มิถุนายน – กันยายน ดังนั้นหน่วยบริการต้องให้บริการวัคซีนนักเรียนแล้วเสร็จภายในภาคการศึกษาที่ 1 ของปีการศึกษา 2561

เพื่อให้การบริหารจัดการวัคซีนนักเรียน ผ่านระบบ VMI เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้สามารถป้องกันการระบาดของโรค ได้ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จึงได้กำหนดแนวทางการกระจายวัคซีนนักเรียนผ่านระบบ VMI ปีงบประมาณ 2561 ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มเป้าหมายในการให้บริการวัคซีนนักเรียน (สำหรับคนไทยทุกสิทธิ)

- 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ป.1)
- 2) นักเรียนหญิงไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (ป.5)
- 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ป.6)

2. รายการวัคซีนนักเรียนแยกตามกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1(ป.1)

วัคซีน	ขนาดบรรจุ(dose/ขวด)	ประมาณการให้วัคซีน	การคำนวณวัคซีน
MMR	1	คิดเก็บตก 10%	10% ของจำนวน นร.ป.1
dT	10	คิดเก็บตก 10%	10% ของจำนวน นร.ป.1
OPV	20	คิดเก็บตก 10%	10% ของจำนวน นร.ป.1
BCG	10	คิดเก็บตก 5%	5% ของจำนวน นร.ป.1
HB	2	คิดเก็บตก 10%	10% ของจำนวน นร.ป.1
IPV	1	คิดเก็บตก 10%	10% ของจำนวน นร.ป.1
J.E.(LIVE-ATTENUATED)	1 หรือ 4	คิดเก็บตก 10%	10% ของจำนวน นร.ป.1

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5(ป.5)

วัคซีน	ขนาดบรรจุ(dose/ขวด)	ประมาณการให้วัคซีน	การคำนวณวัคซีน
HPV	1	เด็กหญิงไทย ป.5 ทุกราย	100% ของจำนวน นร.หญิงไทยป.5

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6(ป.6)

วัคซีน	ขนาดบรรจุ(dose/ขวด)	ประมาณการให้วัคซีน	การคำนวณวัคซีน
dT	10	ให้กับเด็ก ป.6 ทุกราย	100% ของจำนวน นร.ป.6

** อ้างอิงตามแผนปฏิบัติงานโรคติดต่อที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน ประจำปี 2561 ของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

นักเรียนหญิงไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (ป.5)

- HPV (เฉพาะนักเรียนหญิงคนไทยทุกสิทธิ ทุกอายุ) คิดเป็น 100 % ส่วนกรณีนักเรียนต่างด้าว ให้บันทึกจำนวนในช่อง นร.ต่างด้าวในระบบ VMI ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขจะดำเนินการจัดหาวัคซีน
- กรณีเด็กหญิงอายุ 11-12 ปี ในพื้นที่รับผิดชอบที่ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษา เช่น เด็กในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้าที่ไม่ได้เรียนหนังสือ หรือเด็กที่มีความพิการทางสมอง อาจพิจารณาให้วัคซีนเป็นกรณีไป โดยไปรับบริการที่โรงพยาบาล
- กรณีนักเรียนหญิง ป.6 ปีปัจจุบันที่ไม่ได้รับการฉีดเมื่อ ป.5 ให้หน่วยบริการสามารถนำ นร.ที่เก็บตกมาคำนวณได้ โดยเพิ่มจำนวนใน นร.ป.5 โดยใส่ในช่องหมายเหตุว่ามีจำนวนเก็บตกกี่ราย

3. ช่วงเวลาการให้บริการวัคซีนนักเรียน

เริ่ม 15 มิถุนายน 2561 – 30 กันยายน 2561 โดยหน่วยบริการประจำ (CUP) และหน่วยบริการปฐมภูมิ (โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและสถานีอนามัย) ในเครือข่าย ต้องให้บริการวัคซีนแก่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายให้แล้วเสร็จภายในภาคการศึกษาที่ 1 ของปีการศึกษา 2561

4. การจัดสรรวัคซีนนักเรียนให้แก่หน่วยบริการแม่ข่าย (CUP)

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ได้จัดสรรวัคซีนนักเรียนให้แก่หน่วยบริการประจำ (CUP) ในปี 2561 โดยประมาณการจาก จำนวนเด็กนักเรียนในพื้นที่ (method based upon population¹) และปริมาณการเบิกวัคซีนนักเรียนปีงบประมาณ 2560 จากฐานข้อมูล VMI (method based upon previous vaccine consumption¹) โดยมีแนวทางในการจัดสรรวัคซีนดังต่อไปนี้

4.1 หน่วยบริการบันทึกข้อมูลจำนวนเด็กนักเรียนในพื้นที่ลงในแบบฟอร์มบันทึกข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ บนหน้า website VMI องค์การเภสัชกรรม โครงการวัคซีนนักเรียน โดยสามารถลงข้อมูลได้ตั้งแต่วันที่ 15 มิถุนายน 2561 จนถึงวันที่ 15 กันยายน 2560 ทั้งนี้หน่วยบริการสามารถศึกษาวิธีการลงข้อมูลในแบบฟอร์มบันทึกข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ บนหน้า website VMI องค์การเภสัชกรรม ได้จาก คู่มือบันทึกความต้องการเบิกวัคซีนนักเรียนสำหรับหน่วยบริการ ในระบบ VMI โครงการกระจายวัคซีนตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคสำหรับนักเรียน สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

4.2 ระบบจะคำนวณปริมาณวัคซีนจัดสรรจากจำนวนเด็กนักเรียนในพื้นที่ (method based upon population¹)

4.3 หน่วยบริการคำนวณยอดจัดสรร และสามารถปรับเปลี่ยนโดยอ้างอิงจากปริมาณการเบิกวัคซีนนักเรียนปีงบประมาณ 2560 จากฐานข้อมูล VMI (method based upon previous vaccine consumption¹) เมื่อตรวจสอบและปรับแก้ตามความเหมาะสมกับบริบทในพื้นที่แล้ว หน่วยบริการส่งข้อมูลยืนยันความต้องการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

4.4 สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สาขาเขต) เป็นผู้อนุมัติจัดสรรวัคซีนกรณีวัคซีนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 6 และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (ส่วนกลาง) เป็นผู้อนุมัติจัดสรรวัคซีนกรณีวัคซีน HPV สำหรับนักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยระบบการอนุมัติออนไลน์ ทั้งนี้เมื่อสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติสาขาเขต/ส่วนกลางอนุมัติแล้ว ระบบจะออกไปนำส่งอัตโนมัติให้องค์การเภสัชกรรมดำเนินการจัดส่งวัคซีน

¹ WHO website, Vaccine forecast and needs estimation. Download at

http://www.who.int/immunization_delivery/systems_policy/logistics/en/index2.html

5. กรณีหน่วยบริการที่ไม่ใช่หน่วยบริการประจำ (CUP) แต่มีภารกิจในการให้บริการวัคซีนนักเรียนมีความประสงค์ต้องการเข้าร่วมโครงการวัคซีนนักเรียนและไม่เคยเข้าร่วมโครงการกระจายวัคซีนผ่านระบบ VMI ในปีงบประมาณ 2560 เช่น ศูนย์อนามัยเขต ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

5.1 รวบรวมจำนวนเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ป.1) และ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ป.6) กลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ให้บริการ และตรวจสอบประวัติการได้รับวัคซีนตั้งแต่แรกเกิด (BCG, DTP-HB, DTP และ OPV) เพื่อประมาณการเด็กที่ได้รับวัคซีนไม่ครบตามเกณฑ์

5.2 บันทึกข้อมูลลงแบบฟอร์มประมาณการจำนวนเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ป.1) และ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ป.6) กลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ให้บริการและรายชื่อเภสัชกรผู้รับผิดชอบการเบิกวัคซีนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ผ่านระบบ VMI (ภาคผนวก 1)

5.3 ส่งแบบฟอร์มดังกล่าวมาที่ สำนักงานหลักประกันสุขภาพ สาขาเขตพื้นที่เพื่อรวบรวมข้อมูลส่งส่วนกลาง (ภาคผนวก 2)

5.4 หลังจากนั้นสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติจะประมาณการวัคซีน เพื่อจัดสรรวัคซีนนักเรียนให้แก่หน่วยบริการต่อไป

6. ระบบการกระจายวัคซีนนักเรียน

6.1 องค์กรเภสัชกรรมจะกระจายวัคซีนนักเรียนผ่านระบบ VMI ตั้งแต่เดือน มิถุนายน 2561 โดยการกระจายวัคซีนนักเรียนไปยังหน่วยบริการประจำ (CUP) ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ เป็นคลังวัคซีนระดับอำเภอ

6.2 ในกรณีที่วัคซีนนักเรียนไม่เพียงพอ ให้เภสัชกรผู้ดูแลคลังวัคซีนสามารถเบิกวัคซีนเพิ่มได้จากองค์กรเภสัชกรรม โดยหน่วยบริการบันทึกผ่านโปรแกรมในระบบ VMI ขององค์กรเภสัชกรรมและเภสัชกรสาขาเขตหรือส่วนกลางจะดำเนินการอนุมัติส่งข้อมูลให้องค์กรเภสัชกรรม โดยองค์กรเภสัชกรรมจะจัดส่งวัคซีนให้ตามจำนวนที่หน่วยบริการประจำ (CUP) บันทึกข้อมูลในแบบฟอร์มเบิกวัคซีนนักเรียนระหว่างรอบ

6.3 กรณีโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร จะเบิกวัคซีนนักเรียนจากองค์กรเภสัชกรรมโดยตรง โดยไม่ผ่านระบบ VMI

6.4 หลังจากที่จบโครงการให้บริการวัคซีนนักเรียนวันที่ 30 กันยายน 2561 แล้ว สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จะโอนยอดคลังวัคซีนนักเรียนทุกรายการเข้าสู่โครงการ EPI Routine ยกเว้นวัคซีน MR vaccine (ขนาดบรรจุ 10 โดส/ขวด) จะยังคงเก็บไว้ในระบบ VMI ของโครงการ EPI นักเรียน เนื่องจาก MR vaccine ไม่ให้ฉีดในเด็กเล็ก

7. กรณีพบปัญหาในการดำเนินงานต่างๆ

7.1 การดำเนินงานและการบริหารจัดการโครงการ

นางอรทัย สุวรรณรักษ์ เบอร์โทรศัพท์เคลื่อนที่ : 084-3878052

เบอร์โทรสาร : 02-1439730-31 Email address : Orathai.s@nhso.go.th

7.2 กรณีต้องการวัคซีนเร่งด่วนหรือติดต่อองค์กรเภสัชกรรมเรื่องระบบ VMI

- บริการ VMI: 02-203-8986-9
- กทม. นนทบุรี สมุทรปราการ: 02-203-8914, 02-203-8916
- ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้: 02-203-8996, 02-203-8918
- ภาคกลาง และภาคตะวันออก: 084-700-3925, 02-203-8927-9

ภาคผนวก 1
แบบฟอร์มประมาณการจำนวนเด็กนักเรียนชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ป.1) และ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ป.6) กลุ่มเป้าหมาย ในพื้นที่ให้บริการ
และรายชื่อเกษตรกรผู้รับผิดชอบการเบิกวัคซีนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ผ่านระบบ VMI

1. ประมาณการจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ ปีที่ 6

จำนวนหน่วยบริการในเครือข่ายรวมโรงพยาบาล.....

CUP/หน่วยบริการ	จำนวนนักเรียนชั้น ป.1	จำนวนนักเรียนชั้น ป.6

2. รายชื่อเกษตรกรผู้รับผิดชอบระบบ VMI

CUP/หน่วยบริการ	
จังหวัด	
รายชื่อเกษตรกรผู้รับผิดชอบระบบ VMI	
เบอร์โทรศัพท์หน่วยบริการ	
เบอร์โทรศัพท์เคลื่อนที่	
e-Mail	-
ชื่อผู้รับของ	
แผนก: คลังยา/ฝ่ายเภสัชกรรม ฯ	
ที่อยู่หน่วยบริการ	
เบอร์โทรศัพท์หน่วยบริการ	
เบอร์โทรศัพท์เคลื่อนที่	

ภาคผนวก 2
รายชื่อผู้ประสานงาน สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สาขาเขตพื้นที่

สปสช.สาขา เขต	รายชื่อจังหวัด	รายชื่อผู้ติดต่อ	เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ
1 เชียงใหม่	เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน แพร่ น่าน	ภญ.สรัญญา สุนันตะ	โทร 053-285-355 มือถือ 090-1975142
2 พิษณุโลก	พิษณุโลก ตาก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์	ภญ.กษมา ทองแบบ	โทร 055-245111 มือถือ 090-1975165
3 นครสวรรค์	นครสวรรค์ กำแพงเพชร ชัยนาท พิจิตร อุทัยธานี	ภก.สรราชัย สุขประสงค์	โทร 056-371831 มือถือ 085-4875034
4 สระบุรี	สระบุรี ออยุธยา ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ปทุมธานี นนทบุรี นครนายก	ภก.ชัยสิทธิ์ ศักดิ์ศรีวัฒนา	มือถือ 061-4200030
5 ราชบุรี	ราชบุรี กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม นครปฐม สุพรรณบุรี สมุทรสาคร	ภญ.ปรางวไล เหล่าชัย	โทร 032-332590 มือถือ 090-1975192
6 ระยอง	ระยอง จันทบุรี ฉะเชิงเทรา สระแก้ว ปราจีนบุรี สมุทรปราการ	นางสาวยุพา วันแย้ม	โทร 038-864313 มือถือ 061-4038504
7 ขอนแก่น	ขอนแก่น กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด	นางสายใจ สายปัญญา	โทร 043-365200 มือถือ 090-1975206
8 อุตรธานี	อุตรธานี สกลนคร นครพนม หนองคาย หนองบัวลำภู เลย บึงกาฬ	นางระวีวรรณ วันศรี	มือถือ 084-4390144
9 นครราชสีมา	นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์	ภญ.พงศ์ผกา ภัณฑลักษณ์	โทร 044-2488704 มือถือ 090-8808234
10 อุบลราชธานี	อุบลราชธานี มุกดาหาร ยโสธร ศรีสะเกษ	ภญ.จิรัญญา มุกพันธ์	โทร 045-240591 มือถือ 084-7510930
11 สุราษฎร์ธานี	สุราษฎร์ธานี กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ภูเก็ต ระนอง	ภญ.กรวิกา จันทรัตน์	โทร 077-274811 มือถือ 098-2797704
12 สงขลา	สงขลา ตรัง นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สตูล	ภญ.ปารีชาติ สุขสุวรรณ	โทร 074-233888 มือถือ 090-8808236
13 กรุงเทพมหานคร	กรุงเทพมหานคร	ภก.รณัย สายรักษ์	โทร 02-1421012 มือถือ 089-1620337